

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

תולדות פ-ק פרק, פק-ר. הנה שורש פ-ק מלשון יצא לחוץ, בבחינת בן פקועה, פקע, פק-ע. וזהו בחינת פיק, פק-י. פיק ברכים (נחום, ב, יא). ופירש האבן עזרא (ישעיה, כח, יז) הנתק הברכים. ואמרו (זוה"ק, זהר חדש, רות, מב, ע"א) נחום הפקולי, כמד"א, פקו פליליה (ישעיה, נח, ז), דאפיק לאבוה מן דינא דהוא עלמא.

וכן קצף, קפ-צ, היינו שכאשר כועס יוצא מגדרו. ואזי לבו פועם ודופק, דפק, ד-פק, ונראה מרוב הדפיקה כעומד לצאת ממקומו. וכתב (משלי, יג, ג) נצר פיו שמר נפשו, פשק שפתיו מחתה לו. פשק, פק-ש. וביאר הרד"ק (ספר השורשים, אות פ, פשק) וז"ל, פותח, והכבד ותפשקי את רגליך, עיי"ש. ובגר"א (שם) פירש, מי שמרחיב שפתיו.

וזהו שורש יציאת בני ישראל ממצרים, כמ"ש רש"י (שמות, ג, יח) וז"ל, פקד יפקד,

בלבביפדיה אברהם

בראשית, כד, א - ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. ואמרו (קידושין, פב, ע"א) על התורה, משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו וכו', וכן הוא אומר באברהם, ואברהם זקן וגו' וה' ברך את אברהם בכל. וזהו מכח שישב ועסק בתורה, כמ"ש (יומא, כח, ע"ב) אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר ואברהם זקן בא בימים. ונקרא זקן מלשון זה קנה חכמה (קידושין, לב, ע"ב). עיין תורה תמימה על אתר. ועיין ריטב"א ומהרש"א בקידושין (שם). אולם עיין ב"מ (פז, ע"א) שהוא זקנה כפשוטו, שאמרו עד אברהם לא היה זקנה וכו', אתא אברהם, בעא רחמי והוה זקנה, שנאמר ואברהם זקן בא בימים.

אולם בעומק יותר, כיון שנתקיים בו עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו, נסת"לק ממנו זקנה כפשוטו, כמ"ש (ב"ר, וירא, מח, טו) ואברהם ושרה זקנים, א"ר יוחנן כבר כתיב ואברהם ושרה זקנים, מה ת"ל ואברהם זקן, אלא שהחזירו הקב"ה לימי נערותו, צריך לכתוב פעם שניה ואברהם זקן (והוזכר לעיל דברי רבותינו, שרק שרה חזרה לימי נערותה אולם אברהם נשאר בזקנותו, וביאורים חלוקים). ר' אמי אמר, כאן זקנה שיש בה לחלוחית, ולהלן בזקנה שאין בה לחלוחית. ולחלוחית זו היא מכח התורה שנתקיים בו דשנים ורעננים יהיו.

ובדקות יותר, אברהם זכה לזקנה, לאריכות ימים, מכח הארת עוה"ב, יום שכולו ארוך. וז"ש (ב"ר, חיי שרה, נט, ו) ואברהם זקן - זקן (נוטריקון), זה קנה שני עולמות. והיינו שנצטרף אצלו עוה"ז לעולם שכולו ארוך, ומכח כך האריך ימים, ודו"ק. ויתר על כן, דבק בו ית"ש "שאין קצבה לשנותיך", והבן. וכך אמרו (תנחומא, חיי שרה, ב) עמד אברהם ודיבק במדת החסד, א"ל הקב"ה, שלי היתה המדה הזאת ואתה אחזתה בה, חייך שאני עושה אותך כיוצא בי, מנין, שנאמר (דניאל, ז, ט) חוה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתב לבושה כתלג חויר, וכו', א"ל הקב"ה ראוי אתה לע"טרה שנאמר ואברהם זקן. עתיק - זקן. (עיין גר"א, ספד"צ, פ"ג, ד"ה עתיקא). ומכח דבקות במדרגה זו המשיך אברהם הארת דיקנא, זקן, י"ג מדות של רחמים, בבחינת זקן מלא רחמים. עיין קהלת יעקב (ערך י"ג תיקוני דיקנא, וערך אחד, וערך הגשה).

ובזה נתקן קללת אדה"ר של ביום אכלך מות תמות, והיינו קיצור ימים. ואצל אברהם ושרה לשון זקנים נאמר כשהיו בני ק-צ, ובוה נעשה שורש תיקון לבריאת האשה שקצרה הימים, בבחינת האשה אשר נתת עמדי היא נתנה ואוכל. ונבראה מן הצלע, גימט' ק-ץ, כמבואר בשער מאמרי רשב"י (בראשית, ד"ה בראשית, ר' חזקיה). ואזי נתקן קיצור ימים ונגלה מדרגת אריכות. ועיין פתחי שערים (נתיב פרצוף א"א, פתח מ"ג) שביאר מעין כך.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

שערות שורש לכלל אור מקיף. ועיין אגרא דפרקא (קל) וז"ל, אסם ר"ת, אור סביב מקיף, וכו', באסמ"ך, הבי"ת תתפרש עם, היינו עם אסמ"ך, דבר הסמוי מן העין, היינו אור המקיף שאינו נרגש כי אינו נגבל בכלי אלא חופף עליו ומקיף סביבותיו, כי אור הפנימי אינו סמוי מן עין השכל, כי נרגש בכלי, עכ"ל.

אזן אזן, אזן, זן ומפרנס לעת"ל. ועיקר ימלאו אסמינו שובע לעת"ל. עיין ערך קטן בינה.

חוטם יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך. וכאשר אין ברכה, שולט עין הרע, ומעורר חרון אף מן החוטם.

פה סוד עקודים, כלי אחד ועשרה אורות, והכלי בחינת אסם. א - כלי, ס"מ גימט' ק', בחינת יו"ד פעמים יו"ד, עשרה אורות הנחלקים לעש"רה. ועיין קדושת לוי (כי תבא, ד"ה יצו) וז"ל, באסמ"ך, דבר הסמוי מן העין, כלומר הטוב הוא סתום וגנוז כמו בעקידת יצחק, עכ"ל. עקידה, סוד עקודים, כנודע.

עינים - שבירה א-סם. בחינת סם המות (חולין, נח, ע"ב), סמאל, סם-אל. ונתרחק האל"ף מן ההתחלה, שהוא חיבור לראשית, ונתנה אחרי ס"ם. ואמרו (תענית, ח, ע"ב) ואמר רבי יצחק, אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר (דברים, כח, ח) יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך. תנא דבי ר' ישמעאל, אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך. ואמרו (ב"מ, מב, ע"א) ת"ר, ההולך למוד את גרונו אומר, יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שתשלח ברכה במעשה ידינו, התחיל למוד אומר, ברוך השולח ברכה בכרי הזה, מדד ואח"כ בירך הרי זה תפילת שוא, לפי שאין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי, אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך. ועיין בעה"ט (כי תבוא, כח, ח) וז"ל, באסמ"ך, גימט' זהו סמוי, עכ"ל. ועיין מהר"ל (נתיבות עולם, נתיב עין טוב, פ"א).

עתיק עתיק, רגליו יורדים בסוד דדי בהמה לבריאה. ועיין אגרא דכלה (כי תבוא) וז"ל, יצו ה' וגו' באסמ"ך, יש לפרש, עולם האצילות הוא מקור הברכה, כי הוא עצם החיים, איהו וחיוהי חד בהון, משא"כ עולמות בריאה יצירה עשיה כנודע שהם מקבלים מאצילות הברכה. וכשישראל מטיבים מעשיהם בא השפע לרוב מאצילות לבי"ע. וידוע שבבריאה הוא מלאך אכתריאל, וביצירה מטי"ט, ובעשיה סנד"ל, (והם ר"ת) סמ"א דכולהו וכו', וזהו יצו ה' אתך את הברכה מאצילות באסמ"ך, עכ"ל.

אריך אריך - אורך. אור-ך. ועיין רשב"ם (כי תבא, כח, ח) וז"ל, בא-סמ"ך, באוצרותיך, עכ"ל. אוצר, אור-צר. כי שורש אריך בקו, שהוא קו אחד "דק". ועיין מהר"ל (חידוש אגדות, ב"מ, מב, ע"א) וז"ל, ויראה כי דברי רבי ישמעאל (עיי"ש) יותר מרבי יצחק, כי רבי ישמעאל אמר בדבר שאין העין שולטת בו, דהיינו שהוא כמו אוצר שלא יוכל האדם לראות, וזהו שהוא בפנים, אבל דבר הסמוי מן העין שהוא רואה אותו לפניו כמו כרי של תבואה ואינו מדוד, העין שולט בו רק שאינו יודע כמה הוא. ולפיכך בבריתא שאח"כ אייתי קרא באסמ"ך אין ברכה אלא בדבר הסמוי מן העין, משום דהולך למוד גורנו קתני והעין שולט בו רק שהוא סמוי מן העין ואפילו הכי ברכה יש בו, אבל באוצר שאין

אור א"ס אסם, א-סם. ומתברך מכח אלופו של עולם. יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך (דברים, כח, ח).

ועוד. אסם, ר"ת אין סוף - מיצר, מצרים. מצמצם אין סוף. ועיין ערך קטן צמצום. ועיין מראה יחזקאל (כי תבא) וז"ל, באסמ"ך, סמוי מן העין, ר"ל שאין לו סוף וקצבה.

צמצום אור א"ס נסתלק ונשאר רשימו. ועיין צרור המור (תרומה, ד"ה אח"כ) וז"ל, השלחן ולחם הפנים, כדי שתהיה הברכה שורה שם כשכינה על הארון, ומשם נמשכה ברכה והצלחה לכל ישראל, כי איננה שורה על לא דבר, עכ"ל. וזהו יצו ה' את הברכה באסמ"ך. והבן שהברכה שורה על הרשימו. והוא ע"י המשכת אור א"ס ע"י הקו לתוך הרשימו.

ועוד. עיין רש"י הירש (כי תבא, כח, ח) וז"ל, באסמ"ך, מצוי עוד רק במשלי (ג, י), נראה שהוא נגזר משרש שום, סמם, שהוקדמה לו אל"ף. סמם, קרוב לצמם, לדחוס אל מקום אחד. האסם הוא שם נרדף לאוצר, וגם אוצר נגזר משורש צרר שהוקדמה לו אל"ף, עכ"ל. ובלשון ארמית, סמי, לשון הסרה. והיינו צמצום, שהסיר את האור. ונקבץ האור אל אור א"ס שסביבות החלל, והוא בחינת צרר, ודו"ק.

קו גימט' דבק, סוד הדבקות, שע"י הקו דבק הנברא בבורא. ועיין כלי יקר (כי תבא, כח, ח) וז"ל, יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך, בעוה"ב הסמוי מן העין, וע"כ אמר "אתך", כי קנין זה הוא אתך ודבוק בך, שהרי השארות הנפש אינו חוץ ממנו, אלא תמיד הדבר אתו עמו, עכ"ל.

ועוד. סוד תקוה - בטחון. ועיין רבינו בחיי (כי תבא, פתיחה) וז"ל, כבד את ה' מהונך ומראשית כל תבואתך, וימלאו אסמ"ך שבע וגו'. שלמה המלך הזהיר בכאן על מדת הבטחון, ובא להודיע שיכבד האדם מהונו לקב"ה, ולא תרע עינו בו כי יפזר לאביונים, אבל יבטח בשי"ת כי בגלל הדבר הזה יברכהו בכל מעשי ידיו, עכ"ל.

עיגולים אסם, א-ס-ם. מ"ם מרובעת, סמ"ך עגולה. ובאסם סמ"ך קודם למ"ם, היינו גובר העיגול על המרובע.

יושר ג' קוים, שליש, שליש, שליש. ועיין רבינו בחיי (וישלח, לב, ט) וז"ל, ואמרו רבותינו (ב"מ, מב, ע"א, בלשון קצת שונה) לעולם ישלש אדם מעותיו, שליש בקרקע, שליש בפרקמטיא, שליש תחת ידו, שנאמר (דברים, כח, ח) יצו ה' אתך את הברכה באסמ"ך, זו פרקמטיא, עכ"ל. ועוד. תחלה היה קו אחד, ואח"כ נעשה ג' קוים. ממעט נעשה רב. ועיין ספר האמונות והדעות (מאמר ג', ד"ה ואחריו) וז"ל, ויביאו מהם דבר מועט, ויגמלם הוא בדבר רב כפי יכולתו, כמ"ש כבד את ה' מהונך וגו', וימלאו אסמ"ך שובע, עכ"ל.

ועיין בינה לעיתים (דרוש ד) וז"ל, כי מה שעד עכשיו היו אסמ"ך דבר הסמוי מן העין, כי עין לא ראתה בהם טובה, אלא רוב עניות (מועט), עתה ימלאו שובע מרוב כל טוב, עכ"ל.

ועוד. עיין שו"ת צמח צדק (לובאוויטש, אבה"ע, רלט, ד"ה הנה) וז"ל, בלשה"ק מצינו יו"ד משמש סגול ג"כ, כמו בתבית דבריך ביהושע (א, יח) שהרי"ש בסגול ונכתב אחריו יו"ד, וכו', וכן באסמ"ך, עכ"ל. סגול שורש ג' קוים, כנודע.

שכבר סימן זה היה מסור בידם מיעקב ומיוסף, שבלשון הזה נגאלין, יעקב אמר להם פקד יפקד (בראשית, נ, כד), יוסף אמר להם פקד יפקד אלהים אתכם (שם, כה), עכ"ל. פקד, פקד-ד.

ועומק מהות יציאה לחוץ דתיקון, אינו יוצא כפשוטו לחוץ ממש, אלא יציאתו למדרגת אור המקיף שסביבותיו. וזהו שורש פק-קף, מלשון הקפה. וזהו העומק שהקב"ה הוציא את בני"מ מצרים באופן של "ויסב" אלקים, והיינו שהוציאן באופן של הקפה סביב, ודו"ק היטב. ואזי בא עמלק דייקא ביציאתם ממצרים, כמ"ש זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. כי נודע שעמלק בגימט' ספק, ס-פק. ועומק הספק מלשון סוף-פוק, והיינו שהספק היכן גדר הדבר, בבחינת פרק, פק-ר, והיינו הגבלת היציאה לחוץ, והיכן מתחיל מקום היציאה.

והנה יש יציאה לחוץ, פוק, לסביבותיו מד' צדדיו, ויש יציאה לחוץ לגובה, בבחינת זקף, ז-קף. וכן יש יציאה בראיה, בבחינת השקפה, שקפ, ש-קפ. והיינו שמביט לא רק בגבולות הדבר עצמו כפשוטו, אלא רואה את ההיקף של הדבר. וזהו פקח, פק-ח. והיפוכו, קפח, קפ-ח. והיינו שמקפח את יציאתו לאור מקיף סביבותיו, ונשאר גנוז בחלקו הפנימי בלבד. וכן קפד, קפ-ד. היינו שמקפיד מחמת שאין לו רוחב לב לסביבותיו, אלא סגור בתוך גבולותיו של עצמו. והיפוכו פנק, פק-נ, כמ"ש (משלי, כט, כא) מפנק מנער עבדו, שענין תפנוקים הוא רוחב לב לסביבותיו.

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה: אפיק, אפק, פקה, פקיד, קפוז, ספק, פקו, פשק, מפרקת, תפק, פקעת, פרק, שפקו, שקפים, פקדון, קפץ, קצפת, קפה, פקד, זקף, קפוד, דפקה, מפנק, פקע, שקף, דפק, מפקד, פרק, הקף, פיק, הקיף, קטף, משקוף, קצף, דפקה, קופים ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

בס"ד

הזרז לה' פי-טוב פי לעולם תסדו

the Mechaber of the
 Bilvavi Mishkan Evneh &
 Da Es Atzmecha sefarim
 HaRav Isamar Shwartz, shlit"א

will be in Lakewood for the week of
 parshas Vayeitzei Nov. 27 - Dec. 3.

TO SCHEDULE A DRASHA OR MAKE AN APPOINTMENT
CONTACT 917.589.3379
 email: bilvavi231@gmail.com

העין שולט בו הוי ברכה טפי, עכ"ל. והבן שאוצר הוא בחינת כתר - אריך. משא"כ בסמוי הוא מחכמה ואילך.

אבא עיין פסיקתא זוטרתא (יתרו, כ) כבד את אביך, תאמר דברים בעלמא, ת"ל כבד את ה' מהונך (משלי, ג, ט), מה להלן בחסרון כיס, אף כאן בחסרון כיס, במאכל ובמשתה ובכסות נקיה, וכו'. רבי אומר, חביב כיבוד או"א לפני מי שאמר והיה עולם, ששקל כבודם לכבודו, ומוראם למוראו, בוא וראה מתן שכרן, כבד את ה' מהונך וגו' וימלא אסמך שבע.

אמא מדרגת נס. אסם, אס-ס. נאמר בה סמ"ך ויסגור בשר תחתיה, כמ"ש חז"ל בב"ר. ומצד הארת אמא שבניה זו"ן בתוכה, הוא בבחינת נס נסתר, ודו"ק היטב. ובפרט בשלשה חודשים ראשונים שטרם הוכר עוברתה כולו נסתר. ועיין רבינו בחיי (כי תשא) וז"ל, וכדי להורות שה' ניסים הנסתרים הם עם האדם בכל יום, לכך ביאורו לנו חז"ל מאמר אחד, הוא שאמרו, הנכנס למוד את גורנו אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתשלח ברכה בכרי הזה, ואם מדד ואח"כ ברך הרי זו תפלת שוא, שאין הברכה מצויה לא בדבר המדוד וכו' אלא בדבר הסמוי מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, בדבר הסמוי מן העין, כיוונו חכמים לומר בזה שהניסים הנסתרים הם בכל יום ויום, וכשהוא בדבר שאינו מנוי ומדוד, כי אם היתה חלה במנוי לא היה נס נסתר אלא מפורסם, ואין כל אדם זוכה לנס מפורסם, עכ"ל. ועיין תורת חיים (ב"מ, שם) וז"ל, דההולך למוד את גורנו, פשיטא שלא יתן האדם עין רעה לעצמו, אלא הטעם דאין דרך וכבוד הנס והברכה לבא אלא בהסתר, כמו שמצינו באלישע שאמר ובאת וסגרת הדלת בעדך, עכ"ל. ועיין שפת אמת (סוכות, תרמ"ו) וז"ל, באסמך, דרשו חז"ל הסמוי מן העין הוא בסוכה, עכ"ל. בחינת אמא.

ז"א עיין מראה יחזקאל (כי תבא) וז"ל, יצו ה' אתך את הברכה בא-סמך, בדבר הסמוי מן העין. פירש בעוללות אפרים דקאי על האשה שנלקחה (מז"א) בנפילת תרדימה שהיה (ז"א) סמוי מן העין, עכ"ל.

נוק' קרקע עולם. ועיין כלי יקר (כי תבא, כה, ח) וז"ל, באסמך, היינו אוצרות תבואה. ולפי שדרך האוצרות להתקיים ע"י שנותנין לתוכן מן הקרקע של אותו מקום, כמו שפרש"י (על הפסוק בבראשית, מו, מה) שדה העיר אשר סביבותיה נתן בתוכה, עכ"ל.

ועוד. בית קיבול. ועיין רש"י הירש (לך לך, יב, יד) וז"ל, מגורה, אסם, בית אוצר לתבואה, עכ"ל. עיין רש"י (ב"מ, ס, ע"א, ד"ה מגורה). ואמרו (ספרי, עקב, מ) מראשית שנה ועד אחרית שנה, וכי יש פירות בשדה מתחלת השנה ועד סופה, אלא הם ברשותי ליתן בהם ברכה בבית, כשם שאני נותן בהם ברכה בשדה, שנאמר (דברים, כה, ח) יצו ה' את הברכה באסמך. ויתר על כן, משכן, כמ"ש בצרור המור (כי תשא) וז"ל, כאמרם ז"ל אין הברכה שורה לא בדבר המדוד וכו' אלא סמוי מן העין, וא"ת והלא כל דברי המשכן היו במנין ואיך שרתה עליהם ברכה, והשיב בזה כי דברי המשכן אינם כדברי העולם, לפי שהמשכן וכל כליו קדש, וכל מניניו קדש, ולכך אין שולט בהם עין הרע ולא קללה, עכ"ל. ועיין אברבנאל (שמואל, ב, כד, יג) וז"ל, ומה שמצינו שבמדבר סיני ובערבות מואב נמנו ישראל ולא מתו, היתה הסיבה בזה לפי שנמנו במצות ה', ושומר מצוה לא ידע דבר רע, עכ"ל. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

לה של מלעילא לתתא יורד חלק העליון של הנצח דאמא, וזה לכאורה סתירה בין מה שכתב להלן שמה שיוורד הם ג"ת דנצח.

והיה נראה לחלק דלעיל מיירי שע"י חלק עליון של הנצח הוא נעשה ג' חלקים והוא החכמה שבו דייקא, ומה שכתב למטה שיוורד מג"ת דנצח היינו כי הוא נעשה ד' חלקים שהוא בחי' ו"ק דגדלות דיניקה. אולם אינו מדוקדק מלשון הרב שזה כוונת דבריו, כי כתב להלן בביאור הד' חלקים "אך עתה ד' פרקין הם שם יחד בחסד והרי שהחסד מועיל עתה במקום מוח ממש בחכמה ונשאר ב' פרקי התחתונים דנצח לנצח דז"א", והיינו דאגם דמיירי בגדלות דיניקה קאי אפרק 'עליון' דנצח כי כתב שב' פרקין תח- תונים הם לנצח דז"א, והיינו להשלים חסד ונצח דז"א כמתבאר לעיל בפרק א'.

מהלך נוסף שאפשר ליישב דברי הרב, הוא שמה שכתב פרק עליון דנצח אין כוונתו לומר על פרק עליון דנצח דאמא אלא קאי אפרק תחתון כמבואר להלן, אלא משום דבא לאפוקי דלא נימא דקאי אנצח תחתון שהוא נצח דז"א שמצטרף עם החסד, אך לעולם ברור הוא שמה שיוורד מלעילא לתתא הוא פרק תחתון דנצח דאמא, אך עדיין הלשון אינה מדוקדקת כי היה צ"ל נצח עליון ולא פרק עליון דנצח.

מ"מ נראה ליישב בדרך עומק, שכאשר יורד חלק דנצח דאמא ונעשה חלק ממציאיותו של ז"א בחי' בשר מברשו, והוא כדי לב- נות את מציאות החכמה שבו, זה נעשה בשני שלבים, שהם ו"ק דגדלות דיניקה שאז נעשה ד' חלקים ואז החכמה כלולה בחסד, ואח"כ נעשה י"ס והחכמה שלו מדה גמורה מג' פרקין.

והיינו שכאשר ההארה יורדת מלעילא לתתא, יש שתי סברות לומר איזה חלק מהנצח יורד. הסברא הפשוטה היא שהחלק התחתון של העליון ירד להיות ראש לתחתון, אולם מאידך כיון שמה שהנצח דאמא יורד לתתא הוא לבנות ג"ר דז"א, רישא דז"א, א"כ הסברא אומרת שהחלק העליון של נה"י דאמא ירד, שהוא חב"ד דנצח דאמא. ואמנם בתחלה הוא ד' חלקים שהוא חכמה במדרגת גופא בסוד ו"ק דגדלות דיניקה, אך אח"כ כש- נעשה ג"ר גמורים מן הראוי שירד החלק העליון דנה"י דאמא.

והיינו שכאשר יורד בתחלה להגדיל את ז"א לו"ק דגדלות, שאז החב"ד כלולים בחג"ת דז"א שנעשה החג"ת רישא, אז יורד החלק התחתון דנה"י דאמא, והוא מחמת שאינם חב"ד גמו- רים בפנ"ע, אלא חב"ד שכלולין בחג"ת. ואע"פ שחב"ד אלו הם 'רושם' לג"ר דגדלות וא"כ מן הראוי שגם הם יהיו מפרק עליון, מ"מ עתה הם חב"ד דחג"ת דייקא, וראוי שהם יהיו מחלק תחתון של נה"י דאמא. אולם אח"כ כאשר ב' פרקי עליונים דחג"ת דז"א עולים ומצטרפין עם ג' פירקין עליונים דנה"י דאמא להיות ג"ר גמור לז"א, הרי הוא מחלק עליון דנה"י דאמא דייקא, ודו"ק.

אמנם עדיין כפי שהוזכ"ל לשון מהרח"ו סתומה, וקשה לבאר

ואחר כך שנחלקו ע"ד הנ"ל הנה נכנסים ו"ק דגדלות באופן זה שנכנסו תחלה ג"ת נה"י שבהם בחב"ד דז"א אשר עדיין כלי- לין בחג"ת דיליה ואח"כ נכנסין ג' אמצעיות בג"ר דז"א חב"ד ונדחין נה"י דמוחין בחג"ת דז"א והרי נשלם עתה ו"ק דגדלות: כאן מתבאר שנכנס ג"ת דנצח דאמא, ולעיל בתחלת הפרק כתב בפירוש שמה שנכנס הוא פרק עליון דנצח דאמא, וצ"ב.

התבאר שב"ק דגדלות החג"ת הם ג' חלקים שמתווסף בהם חלק נוסף מהנה"י דאמא לכל אחד, והחלק הזה כלול בחג"ת דז"א שנעשה רישא דז"א, דהיינו לחסד מתווסף חכמה, לגבורה מתווסף בינה, לתפארת מתווסף דעת, ונעשו הג' קוים מג' חל- קים לד' חלקים.

כאמור, יש סתימה מסויימת בלשון מהרח"ו, ונמצא ג' לשונות שונים (שלפי זה תלוי סדר הכוונות בפועל): בתחלת הפרק כתב, "שהנה קו ימין הוא חסד ונצח ובהם שש פרקין ואז תרין פרקין עליון דחסד מתחברים עם פרק עליון דנצח דאמא", א"כ מפורש שמה שיוורד לחג"ת דז"א הוא פרק עליון דנה"י דאמא שנקרא חב"ד דנה"י דאמא. ולכאורה לפי האמת, כלשון מהרח"ו להלן, מה שנכנס להיות כלול בז"א בסוד ו"ק דגדלות הם ג"ת דנצח דאמא דייקא, דהיינו נה"י דנה"י ולא חב"ד דנה"י, והכי אתי שפיר שד- ווקא חלק זה נעשה חכמה בז"א באופן שהיא כלולה בחסד וכן בכל הג' קוים, ולא מחב"ד דנה"י שהם מתאימים לג"ר הגמור דז"א.

ולהלן כתב: "ונחזור לענין ו"ק דגדלות שהנה הד' פרקין העליונים דקו ימין שהם ג' פרקי החסד ופרק עליון של הנצח הם מתחברים עתה יחד ונעשין חסד דז"א ושם יש בחי' חכמה שלו שהרי הב' פרקין העליונים מאלו הד' הם חלקו". אמנם הרב כתב פרק עליון דנצח, אך לא כתב באיזה נצח מיירי, האם נצח דאמא או נצח דז"א. והיינו דאי מיירי בנצח של ז"א אתי שפיר דמיירי בפרק עליון דייקא, כי מעולם התחתון מה שעולה הוא החלק העליון שבו, אלא אי מיירי בנצח דאמא שוב קשה הרי לפי מה שכתב להלן שג"ת דנה"י יורדים וכך הוא האמת כנ"ל, א"כ היה צריך לומר 'פרק תחתון דנצח'.

ולכאורה היה ניתן לחלק בפשטות בין שני השלבים של ההג- דלה של ו"ק דגדלות, דהיינו בין ההגדלה של מלעילא לתתא לבין ההגדלה של מתתא לעילא, כלומר בהגדלה של מלעילא לתתא שליש תחתון דנצח דאמא מצטרף עם ג' פרקין דחסד דז"א ונע- שה חסד דז"א שכלולה בו החכמה, והוא סוד ו"ק דגדלות כנ"ל שהוא מדרגת הד' מצד מלעילא לתתא, ובהגדלת של ז"א מתתא לעילא שליש עליון דנצח דז"א עולה להצטרף עם ג' פרקין דחסד ונעשה מדרגת הד' הנ"ל מצד מתתא לעילא. אך אינו משמע מדברי הרב כמבואר בסמוך.

אך עדיין יוקשה ממה שכתב בתחלת פרקין, שגם בהגד-

שכתב לעיל², ודו"ק. נחדד לפי מה שהתבאר לעיל בענין מדרגת הג' והד', והיינו כי בתחלה כשנכנס הג"ת להיות מוחין בחב"ד שכלולים בחג"ת דז"א, אינו במדרגת הד' אלא רק במדרגת הג', ואינו עדיין ו"ק דגדלות גמורה, ורק אח"כ כאשר נכנסים הג' פרקים אמצעיים בחב"ד דז"א ואז נדחין המוחין ג"ת לחג"ת וחג"ת נעשה רישא אז הם במדרגת הד', ודו"ק.

מעשה לפ"ז מתיישב לשון מהרח"ו דלעיל שגם במדרגת הד' יורד פרק עליון דנצח, היינו מדין 'הרושם' כלומר הפרקים העליונים דנה"י דוחים את האמצעיים שדוחים את התחתונים הם אלו שגורמים למדרגת הד', והיינו ע"י שמקיפים הג' עליונות דנה"י דאמא נדחים ונכנסים ג' פרקים אמצעיים לחב"ד דז"א ונדחים ונכנסים ג"ת לחג"ת דז"א וכך הושלם מדרגת הגדלות דיניקה, מדרגת רישא דגופא, ואמנם הרושם הזה אינו במדרגת רישא גמור, אלא בסוד 'השראה', בסוד תוספת.

ואמנם אחר שיכנסו גם ג"ר דגדלות אז נדחין ג' אמצעים דמוחין בג' אמצעים דז"א ונדחין ג"ת דמוחין בג"ת דז"א ונשלם ליי"ס: והיינו כאשר נכנסים הג"ר דגדלות, שאז עיקר ההארה הוא שלישי עליון דנה"י דאמא, נעשים חב"ד גמורים דז"א. ואז נדחים ג"ת לנה"י דז"א וג' אמצעיות לחג"ת דז"א.

גם צריך שתדע שבתחלה היו מוחין דז"א דיניקה מצד אמא ומצד אבא כנודע. והנה המוחין ההם עצמם שהם חב"ד דז"א מתחלקים לפרקים כנ"ל ג"כ בבא המוחין דגדלות ונמצא שבבא ו"ק דגדלות עלו בחסד דז"א ד' פרקין מן צד מוחין דק"ט טנות דאמא וד"פ מצד מוחין דאבא וכן על דרך זה בכל שאר: והיינו כי כל דבר נחלק לג' חלקים בין בגדלות בין בקטנות, ואמנם הרב חוזר על מה שהתבאר בשלב הו"ק דגדלות שאז הם ד' פרקים והתבאר שהחלק הד' הוא בסוד רושם, כנ"ל.

ודע שבבא ו"ק דגדלות נשארין ג"ת נה"י דז"א בלי מוחין דגדלות הנ"ל אמנם נמשך קצת הארה מנה"י התחתונים דמו"חין אשר בג' אמצעים דז"א כנזכר בכונת ה' אלה"יכם אמת: והיינו כפי שהתבאר לעיל בחשבון הסוגיא, כי כאשר בתחלה נכנסין ג"ת בחב"ד שכלולין בחג"ת דז"א, ואח"כ נכנסים הג' אמצעיות בחב"ד דז"א ונדחין הג"ת לחג"ת דז"א ואז נעשה חג"ת דז"א רישא דגופא, ובזה הושלם ו"ק דגדלות, ובשלב זה נה"י דז"א נשארים בלי מוחין אולם יש בהם הארה מנה"י תחתונים שנמצאים עתה בחג"ת דז"א.

נחדד, התבאר לעיל שמה שנקרא ו"ק דגדלות היינו כי מאיר בהם ג' פרקין עליונים דנה"י בסוד רושם, בסוד הארה שמקיפה

זאת בלשונו, מ"מ נסכם מה שעלה בידנו לבאר. והוא כי בתחלה הפרק כתב "הנה קו ימין הוא חסד ונצח ובהם שש פרקין ואז תרין פרקין עלאין דחסד מתחברים עם פרק עליון דנצח וכו", כלומר מיירי במדרגת הג' שהוא חיבור עם תרין פרקין, ולא במדרגת הד' שהוא חיבור עם ג' פרקין, ולכן הוא מפרק עליון דנה"י דאמא. ומש"כ להלן "ונחזור לענין ו"ק שהנה הד' פרקין העליונים דקו ימין שהם ג' פרקי החסד ופרק עליון של הנצח הם מתחברים וכו", היינו עם פרק תחתון דנצח דאמא, כי כך כתב להלן בשלב של גד-לות דיניקה שנעשה במדרגת הד', ומש"כ כאן פרק עליון דנצח אפשר שהוא פרק עליון דנצח דז"א, והוא דחוק, כי לפ"ז נמצא ה' מדרגות שהם פרק תחתון דנצח דאמא ג' פרקין דחסד דז"א ופרק עליון דנצח דז"א, וצ"ע.

נחדד, ואולי כך יתיישב לשון מהרח"ו, עיקר הירידה בפועל מלעילא לתתא בשלב הגדלות דיניקה הוא הפרק התחתון דע-ליון, כלומר אמנם 'בכח' שורש' ההארה היא מפרק עליון דנצח דאמא והוא מדין הרושם, כי מדרגת הד' הם הרושם של הג"ר דגדלות הגמורים¹, אך בפועל מה שיורד עתה בשלב הגדלות דיניקה הוא החלק התחתון של הנצח דאמא. אולם כאשר נעשה לז"א ג"ר גמורים מה שיורד בפועל הוא חלק העליון דנה"י דאמא בסוד חב"ד דנה"י דאמא להיות ג"ר לז"א, חב"ד דז"א, ודו"ק.

והוא המתבאר כאן בלשון מהרח"ו: "שנכנסו תחלה ג"ת נה"י שבהם בחב"ד דז"א אשר עדיין כלילין בחג"ת דיליה ואח"כ נכנסין ג' אמצעיות בג"ר דז"א חב"ד ונדחין נה"י דמוחין בחג"ת דז"א והרי נשלם עתה ו"ק דגדלות", כלומר בתחלה במדרגת הד' נכנסין ג"ת דנה"י דאמא ואז הם בחב"ד דז"א שכלולים בחג"ת, ואח"כ נכנסים ג' פרקים אמצעיים דנה"י דאמא להיות ג"ר דז"א חב"ד שעדיין כלולין בחג"ת, ונדחין המוחין דג' פרקים תחתונים דנה"י דאמא לחג"ת דז"א, גופא דז"א, וכך הושלם מד-רגת ו"ק דגדלות.

והיינו שיש בעומק ג' שלבים, בתחלה נכנסין פרקים תחתונים דנה"י דאמא להיות רישא בחב"ד דז"א ואמנם הם כלולים בחג"ת דז"א, ואח"כ נדחים המוחין הללו לחג"ת דז"א, גופא דז"א, ונעשין מוחין בחג"ת דז"א, והג' אמצעיות דנה"י דאמא הם נכנסים בחב"ד דז"א שעדיין כלולים בחג"ת דז"א, ובזה הושלם ו"ק דגדלות. ואח"כ בגדלות נכנסין ג' פרקים עליונים דנה"י דאמא לחב"ד דז"א, שברישא דז"א שכבר אינם כלולים, ואז נעשה י"ס גמורים, ג"ר דגדלות. והיינו שאמנם בו"ק דגדלות עדיין לא נכנס הג' פרקים עליונים דנה"י דאמא, ג"ר דנה"י, אך הם עומדים ומקיפים על ב' פרקים דנה"י דאמא שכבר נכנסו, והוא סוד הרושם

2 והוא העומק שסוד הרושם הוא ד' חלקים, כי בפועל הוא ג' חלקים ב' פרקי חסד דז"א עם פרק תחתון דנצח דאמא, אך מחמת הרושם שמאיר פרק עליון דנצח נעשה מדרגת הד', בסוד תוספת, בסוד מקיף על הדבר ואינו חלק ממנו.

1 ולפ"ז כוונת מהרח"ו שכתב "ופרק עליון של הנצח", והיינו נצח דאמא, היינו מצד שורש ההארה אך לא מה שיורד בפועל, ואמנם עדיין הלשון סתומה אך כך נראה לבאר בצורתא דשמעתתא, ודו"ק.

במדרגת נה"י, ודעת המכרעת הם הכרעה דפרטות, והם הכרעה של החסדים על הגבורות או להיפך, והיא מדרגת חג"ת. לעומת כך דעת המחברת היא כללות מדרגת חב"ד, ודעת המתהפכת היא כללות ההפכים, מדרגת הכתר.

והיינו כי מה שמאיר בו"ק דגדלות בסוד הארת גדלות היינו בכללות שהוא מדין מידות, שהוא סוד ו"ק, בחי' פרטים לבד, או כללים לבד, בסוד הארה של דעת דקטן, ולא מדין הג"ר שהוא כללות ויחס של פרטים לכלל. אלא שאח"כ כשמאיר בו הג"ר אז מאירים הה"ח והה"ג בסוד פרטות ביחס לכלל, והיינו הארה של הדעת המחברת בסוד 'והאדם ידע', שהוא הארה של דעת דגדול.

והבן זה שלא יחלוקו ג' דרושים יחד כנוצר אצלינו וע"ש איך יש ענפים ושרשים, ונראה שהארה זו היא הארת הענפים ולא הארת השרשים: והיינו שאצל קטן הענף נראה כשורש, והגדרת הקטן היינו לפי השגתו, כי קטן אינו קטן ממש וגדול אינו גדול ממש⁵, אלא גדול הסמוך על שולחן אביו נקרא קטן, וקטן שאינו סמוך על שולחן אביו נקרא גדול. והיינו שהגדרת קטן היינו שהוא ענף של משהו אחר, והוא בחי' גדול סמוך על שולחן אביו שהוא ענף של אביו, לכן נקרא קטן, והיינו שאינו תופס את הענף כענף אלא את הענף כשורש, ודו"ק.

והיינו שכאשר מסתכלים בו"ק הם נראים כמידות לעצמם, חסד לעצמו גבורה לעצמה וכעזה"ד, והיינו בחי' קטנות שהוא תפיסת הענפים כשורש, אך כאשר מאיר אור הדעת, אז נראה שכל הו"ק הוא או חסדים או גבורות (ובדקות יש ה' חסדים ויש ה' גבורות, ולא רק חסד-נצח הוא חסדים, וגבורה הוד הוא גבורות), כלומר קו ימין חסד וקו שמאל גבורה, ואמנם יש בו גם תפיסת פרטים שקו ימין הוא חסד ונצח וקו שמאל הוא גבורה והוד, והוא נקרא תפיסת הפרטים-הענפים ביחס לתפיסת השורש, והיינו כי לא רואים את הנצח כנצח לעצמו אלא שהוא חלק מן הה"ח, וכעזה"ד בהוד וכו', הוא עומק תפיסת הדעת.

והיינו שבהארת הגדלות ע"י הארת הדעת האדם רואה בבריאה רק בחי' ב' קוים או חסדים או גבורות, אולם הוא גם רואה את כל פרטים ואיך הענפים שייכים לשורשים.

והיינו כי דעת המבדלת ודעת דהכרעה היא בו"ק ודעת המחברת ודעת המתהפכת היא בג"ר, אולם כאשר מאיר הארת הג"ר בו"ק אז מאיר בו"ק בחי' דעת דחיבור ובחי' דעת המתהפכת. ובעומק הוא מדרגת גדלות הדעת, והוא מה שכתוב בדברי חז"ל⁶ "ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו דעה כאילו נבנה בית המִקְדָּשׁ בימיו, שזה ניתן בין שתי אותיות וזה ניתן בין שתי אותיות", ודו"ק.

מלעיל, ולכן גם ו"ק דז"א מקבל הארה מן המוחין דגדלות שהם ג' פרקין עליונים דנה"י דאמא, וא"כ לפי זה מתחדד דברי מהרח"ו כאן שנשארים נה"י דז"א בלי מוחין 'דגדלות', והיינו כי אע"פ שג"ת דנה"י נמצאים בחג"ת דז"א ומאירים מוחין לנה"י דז"א, אך עדיין אין במוחין הללו הארה דגדלות שהיא הארה מן הג' פרקים עליונים³ דנה"י דאמא בנה"י דיליה, לכן כתב הרב שנמשך קצת הארה מהנה"י התחתונים דמוחין שנמצאים בחג"ת דז"א כלומר כיון שהמוחין העליונים מאירים בסוד השראה בחב"ד דז"א בסוד מקיף והרי הם כלולים בחג"ת גם נמשך מהארה זו לנה"י דז"א.

והנה כל זמן שלא נכנסו ג"ר דיליה דגדלות אין שרשי החו"ג מתפשטין במקומן כי נשארו למעלה שרשם בדעת מחוברים עם חו"ב שלא נכנסו אמנם הארתן לבד נכנסת ומתפשטין בו"ק דגדלות: והיינו כי כל קו אמצעי שהוא תפארת יסוד שהוא קו אמצעי שבקטנות אינו ניכר להדיא, לכן שרשי החו"ג לא מתפשטין, ורק כאשר מאיר הג"ר השלם שאז מאיר הדעת, מאיר הגדלות בקו האמצעי של הקטנות, כי אז הוא 'בר דעת' כי מאיר בו הדעת.

אמנם הארתן מתפשטת בו"ק דגדלות, והיינו כי אז מאיר חלקות של הדעת אך לא הפרטות. והיינו שיש ב' הגדרות של בחי' קטנות מול גדלות, יש הגדרה שהקטן תופס פרטים והגדול תופס כללים, ויש הגדרה הפוכה שהקטן תופס רק דברים בכללות⁴ והגדול תופס את הפרטים ג"כ. בהגדרה מדוקדקת, היינו שקטן יכול לתפוס פרטים לבד, ואת הכלל בלי היחס לפרטים שלו, משא"כ גדול יכול לתפוס כלל שלם וגם את היחס של הפרטים שלו.

והיינו כי בגדלות דיניקה, שבכללות הוא עדיין בסוד הקטנות בערכין, והיינו שאז מאיר הארה של הדעת בסוד הגדלות בכללות אך לא בפרטות, והוא מחמת שעדיין לא נכנסו ג"ר דגדלות אלא הם רק מקיפים, והם דברי מהרח"ו שאין שורשי החו"ג מתפשטין במקומן אלא הארתם מתפשטת.

והיינו כי כל דעת נחלק לב' צדדים שהם חו"ג, וזה נחלק לה"ח וה"ג, והוא כח הדעת שיש בו כללות ופרטות, כללות הם חו"ג ופרטות הם ה"ח וה"ג. והיינו שהדעת מתחלקת לב' מדרגות כלליות שהם כללות ופרטות, והיינו שהפרטות הם דעת המבדלת והמכרעת, והכללות הם דעת המחברת והמתהפכת. כלומר דעת המבדלת הם פרטות של ב' צדדים והם גילוי ה"ח וה"ג, והוא

3 כי בכללות גדלות הוא ג"ר וקטנות הם ו"ק, כלומר ג' פרקין עליונים הם גדלות וב' פרקין תחתונים הם קטנות, ודו"ק.

4 בסוד 'מרחוק נראה לי', למשל כשהוא מסתכל לשמים הוא רואה הכל כמקשה אחת, ואינו תופס פרטים, והיינו שגם את הכללות אינו משיג באמת, אלא הוא מחמת שאינו משיג את הפרטות לכן הוא תופס את הדבר ככללות, לעומת כך גדול שתופס את הכלל הוא יכול לראות את הפרט בכלל ולתפוס גם שהפרטים ושורשם הם כלל אחד.

לקבל את הסיכומים הקודמים, אנא בקש לכתובת bilvavi231@gmail.com

5 כדברי הגמ' בבא מציעא יב:
6 סנהדרין צב.

אחת – אחות

אחת – אחות, כמו שבזכר יש אח – אחד, כך בנקיבה, מקביל לכך, אחת – אחות, איחוי, חיבור וצירוף של הדברים.

אח שבזכר, כח האיחוי, אחות שבנקיבה כח הפירוד שמצריך איחוי

בעיקר, בהגדרה כללית, לעולם כח החיבור, כח הצירוף, כח האחדות נמצא אצל הזכר, וכח הפירוד נמצא אצל הנקיבה.

האחות הראשונה שהיתה בעולם, אלו הם בנותיו של אדם הראשון וחוה, קין נשא את אחותו, בתו של אדם הראשון, ומעין כך היה צריך להיות אצל הבל, אבל לפי שיטה אחת בדברי חז"ל הרי, כידוע, מה שהיה מריבה בין קין והבל, על מה הם היו מריבים, לדעה אחת, כיון שלקין, נולדה עמו תאומה אחת והוא נשא אותה, והבל נולדו עמו שתי תאומות, המריבה היתה על התאומה השניה, מי ישא אותה, האם ישא אותה קין או ישא אותה הבל.

וא"כ, שורש הפירוד שהביא לידי כך – "ויקם קין על הבל אחיו ויהרגהו", מציאות הנפרדות הזו, חלה מכח מדרגת האחות, מריבה על מציאות האחות.

וזה מה שנתבאר, שמציאות האח מצד הזכר, זה כח האיחוי שבאח, ומצד מדרגת הנקיבה מה שזה נקרא אחות מלשון של איחוי, מכח מה שזה מצריך מציאות של איחוי, כלומר, שורש סיבת הדבר שהיא ה'פירודא', שתובעת מציאות של איחוי, היא גופא, מתגלה באשה.

אח מלשון אש ואיש מלשון אש – כח הנקיבה שבזכר שיסודו בנקיבה שהיא אש

בלשון אחרת והיינו הך, כבר הוזכר הרי, שלשון של אח הוא לשון של אחו בבחינת תנור, כלומר, מקום גילוי של אש, מים

ואש, הם הרי שורשי הבריאה, יסודות הבריאה. מים – בזכר, אש – בנקיבה, והוזכר פעמים רבות מאד, מה שנאמר בקרא "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת" – פשוטם של דברים, הוא נקרא איש והיא נקראת אשה, אבל בעומק הגדרת הדבר הוא, שכל מה שהוא נקרא איש, ביחס לאשה הוא נקרא איש, זהו "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה", ממתי התחדש מציאות שהוא נקרא איש, מתי שה'לוקחה' נעשה מציאות של אשה-אש.

בלשון אחרת והיינו הך, יש את הזכר ויש את הנקיבה, ויש את הנקיבה שבזכר, ויש את הזכר שבנקיבה. – איפה התגלה מציאות של נקיבה שבזכר, בזה שנלקח מן האדם, שהקב"ה לוקח את הצלע מן האדם, מקום לקיחת הצלע הופך להיות נקב, מקום חסר, ועל זה נאמר "ויסגור בשר תחתנה", אבל מקום הלקיחה, הופך להיות מציאות של חסר, כלומר, הנקיבה נבראת מעצם כך שבשעה שנלקח מן האדם הצלע, שהמקום הזה הופך להיות, מקום של נקב בזכר, זה גילוי של הנקיבה שבזכר.

ומשם נעשה שורש הזכר שבנקיבה, ולאחר מכן התפשט לנקיבה שבנקיבה שזה כח הנקביביות שבה בעצם.

כח פירוד הבת שבנענפים בקין והבל

וא"כ, "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת", שם התואר של נקיבה שזה כח יסוד האש, מתגלה רק ביחס למציאות הנקיבה שנלקחת מן הזכר, ולכן אח מלשון של אש כמו שהוזכר, גדר הדבר הוא, שהמציאות של שורש הנקיבה, היא כח הפירוד שמתגלה באש, שכח האש שמפוררת ומפרדת, שהדבר נעשה בבחינת אפר א' – פר, לשון של פירוד כידוע.

יתר על כן, שורשי הדברים, [–נחזור עוד בעז"ה לנקודה הזו של המים והאש] נקיבה נבראה מן הזכר, הרי שזמן היצירה שהיא נבראה ממנו, צורת הדבר היה ע"י

"ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם ויישן", הוא היה בבחינת תרדימה, וכמה וכמה לשונות מקבילים יש בזה הרי, שינה, לינה, תרדימה, ועוד, בלשון ארמית זה נקרא בת, שהוא תרגום של לן, לינה נקראת בת, וזה מובא כמה פעמים בש"ס, ודוגמא בעלמא, מה שנאמר לגבי דין "בת דינא, בטל דינא", שכאשר משהים את הדין עוד לילה על מנת שיתבטל מכח שאולי ימצאו צד זכות, "בת דינא, בטל דינא" נעשה מציאות של שינה בדבר.

כלומר, במציאות הנקיבה, כפשוטו האם נקרא אם, שזוהי חוה, והבת נקראת בת, שאלו הן אלו שנולדו לה, זו שנולדה עם קין, וב' התאומות שנולדו עם הבל, הם אלו שחל בהם שם תואר של בת, ושורש הבת הוא באם, זו ההבנה הפשוטה.

אבל בעומק יותר, הגדרת הדבר הוא באופן שונה, מציאות הבת מושרשת במציאות האם, משם נעשה שורש הדבר, הבת מושרשת כבר במציאותה של חוה, ואיפה שורש הדבר, כמו שהוזכר, שמציאות היצירה של חוה שהיא נוצרת מן האדם, היא נוצרת בזמן של שינה, בזמן של לינה, בזמן שנקרא 'בת', כלומר, שורש צורת היצירה הוא באופן כזה שמעומק צורת היצירה מתחדש שהשורש של היצירה הוא באופן של בת, משם הושרש השורש של מציאות הלידה של הבנות שנולדו, שהאם מולדת לאחר מכן את הבנות שנולדו, אבל מציאות הבנות שנולדו, הם בנות ממקום של ה'בת', מעצם היצירה של חוה, כמו שנתבאר.

ולפיכך, כאשר מציירים את שורש הדברים, –בהתחלה צויר שהבת, היא כח הנפרדות בקין והבל, בענפים, שהיו מריבים מי ישא את התאומה השניה, וא"כ, המחלוקת היא בענפים בתולדות, בבנים ובבנות, בקין ובהבל הבנים, ביחס לתאומות שהם הבנות, שם היה האופן של הפירוד מכח האחות, אבל להמתבאר השתא, הצירוף והפירוד, כבר חל בנקודת השורש, כיון שנתבאר שתרדמה, לינה,

שהאותיות נפרדות זו מזו, ואילו כח הגט היה כח של גט גמור, הוא היה מפריד את כל האותיות כולם, זה העומק של "מצוה להחזיר גרושתו", כמובן, אם נישאת לאחר, יש כבר איסור להחזיר את גרושתו, אבל עומק ההגדרה של המצוה להחזיר גרושתו, זה יוצר את ההגדרה שגרושה היא לא גרושה גמורה, באופן שהיא נישאת לאחר, אז זה מצמצם את הדבר לפרט הזה, ששם הגירושין הם גירושין גמורים, אבל עד כמה שבכל גירושין וגירושין לא היה מצוה להחזיר גרושתו, אז היה כח תקיף של הפרדה שיוצר מציאות של הפרדה גמורה, ניתוק גמור, המצוה - מלשון צוותא-, להחזיר גרושתו, זה גופא, נעוץ בכך שאותיות הגט לא מבדילות גם את שאר האותיות כולם, אלא זה מצטמצם ונעצר באותיות הגט - ג'-ט', ואותיות הגט, היכן הם חלים - הם לא חלים במי שמגרש את אשתו, כי עדיין יש מצוה להחזיר גרושתו, וא"כ, אותיות הגט עצמם אינם יוצרים מציאות של פירוד גמור, באופן שהיא נישאת לאחר, וכבר אסור להחזיר את גרושתו, שם חל מציאות הגט באופן הגמור שבדבר, שנפרדו האותיות הללו, והם יותר אינם ברי צירוף, אבל כח הפירוד הזה נצטמצם לאותיות של גט.

מכל מקום, הכח שעומד כנגד מציאות אותיות הגט ג'-ט', הוא נקרא אחות, הוא נקרא כח האיחוי לאחות את האותיות.

איחוי מכח המים, איחוי מכח האש, ומכח צירוף אש ומים

ומהלך איחוי האותיות שבאחות, יש בו שני מהלכים שמונח בתוך המילה אחות עצמה, כל דבר הרי בנוי מיסוד המים ומיסוד האש, כפי שהוזכר, ולפי"ז לעניינא דידן השתא, יש את האחות שמכח המים, ויש את האחות שמכח האש, האחות מכח מדרגת המים, אלו הם האותיות אות שנמצאים בתוך המילה אחות אות-ח, וכידוע עד מאד, בתיבה אות, הא' - התחלה, ו' - המשכה, ועד איפה מקום המשכה - עד זיבולא בתרייתא,

האחות זה שורש נקודת הפירוד, ונתבאר שיש פירוד בענפים, שזה בחינת קין והבל והאחיות, ונתבאר ששורש הפירוד נמצא כבר באדם וחוה, שהפרדתה היתה בבחינת 'בת', כפי שהוזכר, מלשון של לינה, תרדימה, אבל שורש כל דבר נמצא באורייתא, כלומר, נמצא באותיות, באותיותיה של תורה, זה השורש הגמור של כל דבר, "זה ספר תולדות אדם".

ולפי"ז, בערכין דידן השתא, במדרגה של אחות, האח - האחות, באים לאחות, את מה הם באים לאחות? - עיקר המדרגה שהיא אחות, היא באה לאחות את האותיות, מה שנעשה הבדלה של האותיות, שהאותיות נחלקים בשורשם לה' מוצאות הפה, ולאחר מכן לכ"ב אותיות, זה ההתפרטות של מציאות האותיות, אבל, ההתפרטות הזו, היא צריכה איחוי, היא צריכה צירוף, שלא יהיה בה אופן של פירוד כפשוטו.

אותיות גט, שורש מציאות הפירוד

וכידוע עד מאד, מה שמובא הרי מהגר"א, משורש דברי התוס' בתחילת גיטין, שאותיות גט ג'-ט', אין בהם צירוף בכל התורה כולה, [חוץ מהמילה אגרטל, אבל דל מהכא, אין צירוף לכל אותיות גט, וכסידרן אין כלל], מכל מקום, גדר הדבר הוא, להבין עמוק - האותיות גט, זה לא ששתי אותיות הללו, גט, יוצרות מציאות של גט שמפרידות בין איש לאשה בלבד, שיצירתם היא לעורר את הפרדה הראשונה של "ויפל ה' אלקים תרדמה" שנעשה מציאות של 'בת', שהם מעוררים את נקודת הפירוד הראשון, לא רק זה ההגדרה של גט, אלא יתר על כן, מציאות הגט, מצד גט כשלעצמו, הוא היה מפריד את כל האותיות כולם.

כאשר מתגלה כח של גט, שהוא שורש מציאות הפירוד, הפירוד בפועל שבו, הוא פירוד של הזכר והנקיבה, אבל הפירוד שלו בשורש הוא פירוד של האותיות, וכאשר נעשה ההחלה של מציאות הגט,

'בת', זה היה שורש היצירה, נמצא מציאות ה'בת', שהיא מציאות ההפרדה, היא חלה בנקודת השורשים, כבר במציאות אדם הראשון וחוה, שם חל מציאות של בת ביחס לאשתו.

יחס של בת שבאשה, לגבי האיש

וזה מתגלה כסדר הרי, כידוע, וכדוגמא, מה שנאמר אצל מרדכי "ותהי לו לבת", וכדברי חז"ל "אל תיקרי לבת אלא לבית", כלומר, שיש יחס של הבעל ביחס לאשה, שהוא בעל והיא אשה, ויש יחס שהוא אב, והיא נקראת בת, ובלשון חז"ל כידוע "לא אז מחבבה עד שקראה בתי, לא אז מחבבה עד שקראה אחותי, לא אז מחבבה עד שקראה אמי" כלומר, שורש הבת, שורש האחות, היא נמצאת במקום האם, היא כבר שייכת לשורשים של הדבר, בדקות, אלו הם כמובן, שני הבחנות, יחס של אב ובת, שזה ה"לא אז מחבבה עד שקראה בתי" ויתר על כן, "לא אז מחבבה עד שקראה אחותי", ו"לא אז מחבבה עד שקראה אמי", אבל מכל מקום, מושרש כאן יסוד הדברים, ששורש הבת, נמצאת כבר במציאות האם, והיחס הזה יוצר יחס שהפירוד של הבת - שנקראת גם אחות - "לא אז מחבבה עד שקראה אחותי", מקום הפירוד שבדבר שהוא מצריך את האיחוי שבאחות, הוא כבר נמצא בשורשים של מציאות אדם הראשון וחוה, שם נמצא שורש הדברים.

בלשון אחרת והיינו הך, הוזכר שה'בת' ביחס לנקיבה שייכת ליסוד האש, ובדרך רמז, האותיות לפני בת זה אותיות של אש, לפני הב' - א', ולפני הת' - ש', עולה אותיות של אש, כלומר, לפי"ז הגדרת הדבר, מציאות של בת, היא התולדה של הפירוד שנמצא באש, שם נמצא עומק נקודת שורש הבת.

בשורש, אח - אחות, באים לאחות אותיות

ולפי"ז יתר על כן, במילה אחות, יש בה שתי תפיסות, כיון שנתבאר שמציאות

לבת

ולפי"ז, להבין עמוק מאד, הסוגיא בקידושין בדף כ"ט כידוע, האב מצווה ללמד את בנו תורה וילפינן לה מהיקש ולמדתם - ולמדתם, של ללמד אחרים, ללימוד עצמו, ויסוד הילפותא מתחיל מללמד אחרים, שבזה דורשת הגמ' "ולמדתם את בניכם" בניכם ולא בנותיכם, ומכח כך אשה פטורה מללמוד ומללמד, אבל יסוד ה'ללמוד' מונח בשורש ה'ללמד'. - יסוד כל מצות תלמוד תורה שנאמר להדיא בקרא הוא מדין "ושננתם לבניך", מדין ש"חייב ללמד", ואת מי הוא מלמד, הוא מלמד את בנו, ואיך האופן שהוא מלמד את הבן, יש את צורת הלימוד בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, שתי תורות.

אבל מכח מדרגת ה'בת' בהדגשה, שנקראת אחת, אז מתגלה האחדות של תורה שבכתב עם תורה שבעל פה בבת אחת, היא מאחה, מצרפת ומאחדת, אחות - מאחה את הכל ומצרפת את הכל למדרגה של אחת, "תורה אחת תהיה לכם".

השתא נאמר "ולמדתם את בניכם", בניכם ולא בנותיכם, כי "כל המלמד את בתו תורה כאילו מלמדה תפלות" - כל הסוגיא בסוטה כידוע, וא"כ, אין מצוה ללמד את בתו תורה.

אבל לעתיד לבוא שנאמר "תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", שמה אין מהלך של "כאילו מלמדה תפלות", שם דייקא ה'בת' היא תכלית מציאות כל מדרגת הלימוד של התלמוד תורה של "תורה אחת תהיה לכם", מה שהשתא נתפס ש"ולמדתם את בניכם" בניכם ולא בנותיכם, זהו מחמת שעכשיו יש לנו "תורות" - שתי תורות, אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה, ומצד כך, נעשה החלקים, ובתורה שבעל פה נאמר "ושננתם לבניך" - "שיהיו דברי תורה מחודדים בפירך", נעשה החלוקה של תורה שבכתב ותורה שבעל פה, זה גדר הדבר, מצד אחד "חייב ללמד מקרא משנה" וכו' כמו שמסדרת הגמ' עד האות ת', שהיא נמצאת באחרית, זהו אות מלשון אתא - המשכה. מצד כך האחות שאות בקירבה, היא מאחה את כל האותיות כולם באופן של המשכה שזה תנועת המים, טבע המים הניגרים ונמשכים, "עוזבים מקום גבוה" - אות א', ונמשכים באות ו' "ויורדים למקום נמוך" באות ת', לנקודת האחרית, זה נקודת האיחוי מיסוד המים שנמצא במדרגת האחות.

"וההר בוער באש עד לב השמים", אבל מאידך, על מתן תורה נאמר "מקולות מים רבים אדירים משברי ים", התורה כאשר היא ניתנה, היא ירדה מן השמים באופן של מים, וא"כ, מדרגת התורה באיחוי של האותיות, היא מצרפת ומחברת יחד את הדברים.

תורה שבכתב - מים, תושבע"פ - אש, ו'אחת' מאחה אותם ל'תורה' אחת

ולפי"ז, להבין עמוק, הרי בכללות התורה נחלקת לשתי חלקי תורה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אלו הם שתי חלקי התורה. התורה של כתב יסודה הוא המשכה כמים, התורה של 'על פה', יסודה כאש, הרי כאשר האדם כותב דבר, אז תנועת הכתיבה היא יותר באופן של נייחא, על דרך כלל, אבל כאשר האדם מדבר, "בהגיגי תבער אש", נעשה התלהטות של כח המדבר, וכהגדרה הכוללת ממש, [-יש גם מהלך הפוך] תורה שבכתב היא בבחינת זכר - מים, שנצטוו לכתוב תורה, ותורה שבעל פה שייכת לנקיבה ג"כ, היא ג"כ עוסקת בתורה, אלא שרק בהלכות הפסוקות שבתורה שבעל פה.

אבל מכל מקום, אלו הם שני חלקי תורה.

אבל יתר על כן, במדרגת התורה נאמר "תורה אחת תהיה לכם", בפשטות זה קאי על המשך הפסוק, "תורה אחת תהיה לכם ולגר הגר בתוכם" וגו', אבל בעומק לעניינא דידן השתא, "תורה אחת תהיה לכם", התורה 'אחת', זה 'אחת' שמאחה, מצרפת ומחברת את כל חלקי התורה, והופכת אותה להיות "תורה אחת", זוהי התורה שמצרפת את כל האותיות כולם, הכח הזה, זה המדרגה של אחת, מדרגה של אחות. המדרגה של האחות היינו תורה שמצטרפת ומאחדת, מקשרת את כל התורה כולה למציאות שלה.

חיוב ת"ת דווקא לבן אבל לעת"ל שיהיה 'תורה אחת', תכלית הת"ת,

אבל בפנים הנוספות של האחות שמכח האש, זה האח, מלשון תנור, אש, מכח הח' נעשית מציאות של חמימות, שזה שורש של יסוד האש שהוזכר, מכח כך נעשה שורש של צירוף שמחבר ומאחד ומצרף אהדדי, מונח כאן כח של יסוד הצירוף מכח יסוד האש.

ולפי"ז, העומק העולה מתוך הדברים הוא, לא רק שיש איחוי מכח מים, ויש איחוי מכח האש, שתי האיחויים שהוזכר, אלא בעומק יותר זה איחוי שמאחה ומצרף את יסוד המים יחד עם יסוד האש, ושניהם מצטרפים יחד אהדדי, זה עומק נקודת האיחוי שמתגלה במדרגת המים והאש, כאשר הם נעשים מצורפים זה לזה.

כלומר, יש כאן שלושה מדרגות של איחויים.

איחוי של מים, מא' עד ת' מכח הו' הממשכת, כצינור מים שממשיך, זה צורת הו' כידוע, אופן שני של צורת איחוי הוא, מכח יסוד האש, "רשפיה רשפי אש שלהבתיה", זה כח של האש שמצרף אותם יחד אהדדי.

הכח השלישי שחל בו מציאות של צירוף, הוא מצרף את המים ואת האש בבת אחת, כאן מונח עומק נקודת הצירוף.

וזהו האופן שהתורה נמשלה למים - "הוי כל צמא לכו למים", ונמשלה לאש, "הלא כה דברי כאש נאום ה'", כמו שאומרים חז"ל, התורה מחברת יחד את מדרגת המים יחד עם מדרגת האש, וזה היה צורת מדרגת מתן תורה, שמצד אחד נאמר

"כי ניים ושכיב אמר רב להא שמעתתא", [החפץ חים מביא א"ז שם] כלומר, זה לא מצד נקודת החסרון של הדבר, "כי ניים ושכיב רב אמר לה להא שמעתתא", אלא מהצד העליון, שהוא אומר את הדבר באופן של צד מסוים של שינה, אפילו אם הוא לא שינה גמורה.

אבל מכל מקום, שורש הדבר א"כ, בשורש יצירת הנקיבה בבחינת "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן", כאן נעשה מציאות של שורש הנבואה העליונה, לא תרדמה של שטות, אלא תרדמה של מציאות נבואה.

הכח הזה המתגלה, הוא השורש הפנימי של מציאות הבריאה, הוא השורש העליון שמה שהבת נקראת 'בת' מלשון לינה, מלשון תרדמה כמו שהוזכר, מחמת שהיא נמצאת במדרגת הנבואה, במדרגת ה"ניב שפתים" - "וי קבים שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים", שמהצד התחתון, זה שיחה של שטות, "מסיח לפי תומו" באופן של "בלי דעת", אבל מהצד העליון זה ה"דברי נביאות", זה ה"דברי נביאות" שמתגלה מכח המדרגה העליונה, זה שורש מדרגת הנביאות שמתגלה.

בדקות, זה נקרא "מ"ח נביאים וז' נביאים עמדו להם לישראל", ה-מ"ח, זה ז' פעמים ז' שעולה מ"ט, שכאן לא הגיע עדיין למ"ט, אבל ז' נביאות, אלו הם הנשים שנמצאים בז' שהוא שורש המ"ט, בשלימות.

ומכל מקום, מצד כך, עומק מדרגת הבת, היא האור דלעתיד לבוא, שמאיר בו האופן של הנבואה שבאה באופן ובמדרגה של לינה, זה שורש נקודת הגילוי שמתגלה במדרגה של בת.

ההארה של 'בת היתה לו לאברהם'
ההארה הזו, עליה נאמר "בת היתה לו לאברהם ובכל שמה", לחד מ"ד, לא היתה לו, בת, ולחד מ"ד, היתה לו בת ובכל שמה, הגמ' סוף פ"ק דב"ב כידוע, עומק ה"בת היתה לו לאברהם", הרי

התרדמה שביצירת האשה, מהתפיסה התחתונה - ומהצד העליון

חז"ל מונים הרי, שיש כמה מיני תרדמות, יש תרדמה של שטות, ויש תרדמה של נבואה, "תרדמה גדולה נפלה על אברהם", שזה המחזה של אברהם אבינו, זה תרדמה של נבואה, והתרדמה הפשוטה, זו תרדמה של שטות. - "הקיצו נרדמים מתרדמתכם", כאשר זו תרדמה של שטות.

ולפי"ז לעניינא דידן, במדרגת ה'בת' שהוזכר, ש'בת' זהו מלשון לן, שזה השורש של "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן", מהתפיסה התחתונה, התרדמה הזו, זו תרדמה של שטות, וזה מונח בדברים, פשוט וברור - עיקר הדבר שאשה דעתה קלה, מאיפה השורש של "דעתה קלה", פשוטם של דברים ממש, מכיון ששורש יצירתה מזמן של שינה, שהוא זמן הסתלקות הדעת, "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וגו' ויקח אחת מצלעותיו", אז הצלע הזו הנלקח, הוא נלקח מזמן של הסתלקות המוחין, לכן כל הויתה של האשה, אינו אלא מציאות של "דעתה קלה", ברור ופשוט.

אבל מהצד העליון, התרדמה הזו, היא תרדמה עליונה בבחינת שורש מדרגת הנבואה, "מ"ח נביאים וז' נביאות עמדו להם לישראל", כלומר יש שורש של "נביאות", מאיפה שורש ה"נביאות"? - הרי כסדר מצינו, כדברי הגמ' בבבא בתרא "אין אלו אלא דברי נביאות", כלומר, מציאות של "דברי נביאות", זהו דבר שנאמר 'בלא דעת' - מהצד העליון, ולא מהצד התחתון. - כשבאים לבטאות את זה, מהצד התחתון, שהרי בחפץ חיים מאריך, איך אפשר שבתורה בפשט, כתוב לשונות של דברים של בזיון, והוא מנסה לפרש את הדברים לאופן של שבח, ש"אין אלו אלא דברי נביאות" מהצד העליון, זה למעליותא ולא לחסרון, "אין אלו אלא דברי נביאות".

בקידושין מה שהוא חייב ללמדו, מצד התורה שבכתב חייב ללמדו מקרא, ויש מצד ה'על פה' - "ושנתם לבניך" שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך", שהדרשא הזו של 'ושנתם לבניך', זה מקור הילפותא ללמד מדין תורה שבעל פה.

אבל בעומק א"כ, כל המהלך שהתורה נחלקת לשנים, זה השורש של מציאות ה'בן', שנעשה מציאות של שנים, יש שמה מציאות של פירוד, מציאות של נבדלות זה מזה, זה שורש מצות התלמוד תורה שנמצא השתא בידינו, "תורתו", שתי תורות.

"אחת דיבר אלקים שתיים זו שמעתי", אנחנו נמצאים עכשיו במדרגה של "שתיים זו שמעתי" - זה "ולמדתם את בניכם", החיוב ללמדו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אבל מכח המדרגה העליונה של "אחת" - "אחות", 'אחת דיבר אלקים', זוהי מדרגה של "תורה אחת תהיה לכם", זה אין בידינו השתא, את זה לא השגנו, מדין ה"שמעתי" יש רק מדרגה של שתיים, של השגה של שתיים.

"האחת היא", האור דלעתיד לבוא, האור זה, זה האור של מדרגת התורה של "מלמדה תורה" - לבת.

הרי כסדר יש בדברי רבותינו, אלו שהיו מלמדים את בנוותיהם תורה, באופן של מה שנאמר "חכמניות הן", בלי להיכנס לכל גדרי הדין, להלכה למעשה, אבל האור הזה, זה ניצוץ של האור לעתיד לבוא, זה ניצוץ מכח מדרגת ה"תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", אז אין מהלך של "מלמדה תפלות", וברור ופשוט, "כל המלמד את בתו תורה כאילו מלמדה תפלות" מונח עד כמה שנמצאים במדרגת הדעת, שם "דעתם של נשים קלה", שמוציאות את הדברי תורה לדברי תפלות, אבל עד כמה שמתגלה כבר, "תכלית הידיעה, שלא נדע", שם דיקא, זה האופן של הדבר שמתגלה מכח מדרגת ה'בת', מצד נקודת המעמקים, וכמו שמונח, מתוך הדברים עצמם, ונחדד.

אברהם טפל לשרה בנביאות, כלומר, מדרגת האשה, שרה, שהיא השורש, האם הראשונה של הכנסת ישראל, היא מגלה את עומק נקודת התיקון, שאברהם טפל לה בנביאות, כלומר, היא מגלה את התכלית שבדבר, מה ששרה נפטרה לפני אברהם, כמובן, יש צד תחתון לדבר כפשוטו, מחמת שהיא יותר קרובה לחטא, שהיא השורש שהיא הביאה מיתה עולם, לכן היא מתה ראשונה לפני אברהם, זה מהצד התחתון.

אבל מהצד העליון, היא מתה לפני אברהם, מאותו טעם שנאמר שאברהם טפל לשרה בנביאות, מאותו טעם, היא כבר היתה נמצאת באותה מדרגה כבר, של מיתה שהיא שינה, שהרי המיתה של האבות הקדושים לא נקראת מיתה אלא בל' של שינה, "ישני חברון", כולו במדרגה של שינה, אז הם במדרגה של 'בת', באופן של תרדמה, אבל לא תרדמה של נפילה, אלא תרדמה של מדרגת הנבואה.

זה עומק כח ה"בת היתה לו לאברהם ובכל שמה", מהו ה"בת היתה לו לאברהם", וכמו שדורשים חז"ל גם על הפסוק "ולבכתה", שיש שם כ' זעירא "אל תיקרי 'ולבכתה' אלא 'ולבתה', כלומר, שבשרה היה מונח הבת, שזהו "ולבכותה" - "ולבתה". ומה שהיה בה, בשרה הבת, שמה ש'בת היתה לו לאברהם', כלומר, שהיה לו שורש של הידבקות בנבואה של שרה, זהו "בת היתה לו לאברהם ובכל שמה" מכח שרה עצמה, מה שאברהם טפל לשרה בנביאות, בפשוטו היינו, שיש עיקר וטפל, אבל בעומק ההגדרה היא, שהוא היה בטל אליה, זה נקרא 'טפל', נטפל אליה, כלומר, הוא מצטרף לאותו מדרגה, זה נקרא "בת היתה לו לאברהם", וזהו "לבכתה" - לבתה", שמונח בתוך הבחינה של שרה עצמה עומק נקודת ההארה הזו.

'ה'אחת' שלמעלה מה'אחד

מצד הפנים הללו, השתא, עיקר מדרגת

התורה שיש בידינו הוא במדרגה של דעת, ועיקרו הוא במדרגה של זכרים, ויש לנו את האח שמאחד ומצרף את הדבר.

אבל לעתיד לבוא, יהיה למעלה מכך, השתא, המדרגה היא "שתי תורות", ולעולם כל שתיים, הם שתיים שהם ארבע, זה נקרא אחד, אח-ד', שאם זה שנים, זה שנים שהם ארבע, יש תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ובהם גופא יש את העל פה' שב'כתב', וה'כתב' ש'בעל פה', הרי שהם נחלקים למציאות של ארבע. אבל מצד ההארה דלעתיד לבוא, שיתגלה מדרגת ה"תורה אחת תהיה לכם", יתגלה ה"אחת דיבר אלקים", אחת ש'דיבר אלקים', אי אפשר לשמוע במדרגה של דעת, אין שם דעת המבדלת, זה 'אחת' בבת אחת, אבל ב"תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", ששם אין דעת המבדלת, אז מתגלה ש"אחת דיבר אלקים" ו"אחת זו שמעתי" והשמיעה של ה'אחת', היא תהיה מכח האחות שמאחה, מצרפת ומחברת את כל הדברים כולם.

ולפי"ז, עומק נקודת האיחוי הוא, שהיא מאחה את כל הבריאה כולה, זה נקרא "אחת דיבר אלקים", ברור ופשוט - כל הבריאה כולה היא "בדבר ה' שמים נעשו", אז אם מתגלה 'עשרת הדיברות', אז זה מתפרט לעשרה, אם מתגלה "שתיים זו שמעתי", זה מתפרט לשתיים, אבל אם מתגלה 'אחת', אז מתגלה שכל הבריאה היא מציאות של 'אחת', זה עומק הגילוי שיש מדרגה של "תורה אחת תהיה לכם".

מה שמתגלה "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", זה גילוי מצד האח, מצד האחד, אבל הגילוי הנוסף, הרי "חמשה שמות יש לה לנפש", ובחלק העליון שבה, היא נקראת **יחידה שבנפש**, לשון של נקיבה, היא נקראת "אחת היא", היא מציאות של 'אחת' במעמקים, ה'אחת' הזו, היא ההבחנה של "אשת חיל עטרת בעלה", מה שמתגלה "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", עדיין נגלה שנים, "ה' אחד", "ושמו אחד", זה ה"שנים שהם

ארבע".

אבל בעומק, מצד ה"תורה אחת תהיה לכם", מצד ה"עטרת בעלה", "אחת היא", מתגלה האופן שהכל זה מציאות אחת בעצם, זה הגילוי העליון היותר גבוה מ"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

"אשת חיל עטרת בעלה", גילוי ה'אחת', הוא למעלה מגילוי ה'אחד', יחידה ליחדך', 'אחת היא'.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא מהסדרה הש"בועית של בלבביפדיה עבודת ה' פנימית

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת
bilvavi231@gmail.com

לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח
בקשה למספר הפקס
03-548-0529

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן
אבנה" ניתן לפנות למערכת
באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588
פקס 03-548-0529
ת.ד. 34192
ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

שיעורי מוריני הרב שליט"א
מופיעים ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231
2 > 4 > 12

מילון ערכים בקבלה • גרון

הנה יש כמה יחסיות לגרון.

שם (שט"ו, פ"ב). וכמ"ש בעץ חיים (שער ל"ט, דרוש יד) וז"ל, והנה נודע אותיות אחע"ה שהם בגרון, וגיכ"ק הם בחיך. והענין שהחכמה הוא עטרא דחסדים, והבינה הוא עטרא דגבורה. ואותיות גיכ"ק הם ה"ח שבחיך שהוא חכמה, ואותיות אחע"ה הם ה"ג שבגרון שהוא הבינה, עכ"ל. וכתב שם בפרטות יותר וז"ל, והנה הגרון הוא נקודת ציון שבבינה, ושם הם ה"ג אחע"ה, עכ"ל. ובפרטות יותר יש אחע"ה בחכמה ואחע"ה בבינה, כמ"ש בשער הכוונות (דרושי יוה"כ, דרוש ג), עיי"ש. ובגרון הוא אותיות ב"כח" ולא בפועל, כי בפועל זהו קול בלבד, כמ"ש שם (ש"ד, פ"א). ועיי"ש (שער כה, דרוש ב, מ"ק. ושער לט, דרוש ט). ובפרטות מהות אחע"ה, עיין זוה"ק (ח"ג, רצה, ע"א), ועץ חיים (שער לט, דרוש יד).

ו. יש הארת חסדים וגבורות בגרון. מצד הארת חסדים, גרון עם הכולל עולה בגימט' י"פ הוי"ה, ר"ס. ומצד הארת הגבורות עולה ג"פ אלקים, כ"כ במאורי אור (אות ג, ערך גרון). וזהו גרון, ג"ר-ון. ג"ר, סוד מוחין, כנודע. ון, הקטנה. והיינו מוחין דקטנות, סוד אלקים מוחין דקטנות, כנודע. ותחלה נמצאים ברישא, ואח"כ כשבאים מוחין דגדלות נדחין לגרון תחלה, כמ"ש בעץ חיים (שער כב, פ"ג, מ"ק). ועיי"ש (שער כה, דרוש ב, מ"ק. ושער כו, פ"ג, מ"ק).

ובשער כ"ח (פ"ה) כתב וז"ל, כל אלקים דינא קשיא, סוד חרון אף, וזהו נחר גרוני. ובזה תבין איך הגרון אינו רחב אלא אדרבה הוא יותר קטן מרוחב הראש וכ"ש מרוחב הגוף, והטעם כי אותן מוחין הקטנים שבתוך הראש הוא סוד הגרון, ולכך אינו רחב כ"כ. וגם כי כל אלקים הוא דינין, ולכן אין הדברים ברוחב אלא בקיצור גדול, עכ"ל. ולכן יש שם שורש לדינים ויניקת הקליפות, כמ"ש בעץ חיים (כללי מהרח"ו, כלל י"ב). ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון. כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת bilvavi231@gmail.com

א. ביחס לח"ס, שממש יוצא הדיקנא ובו י"ג תיקונים. ותיקון עשירי, אמרו (זוה"ק, ח"ג, קלד, ע"א) תקונא עשיראה, נחתין שערי תחות דיקנא, וחפיין בגרונא תחות דיקנא. ועיין בפרטות בעץ חיים (שער יג, פ"ט) שיש ב' מיני שערות, תיקון ט' ותיקון י', עיי"ש. ועיין בשער ל', דרוש ו', מ"ב.

ב. בינה דא"א אינה ברישא דא"א ככל הפרצופים, אלא מקומה בגרון, כמ"ש בעץ חיים (שי"ג, פ"ח) וז"ל, א"א המלביש ומקבל אור דע"י עצמו, לא היה כח אל הבינה שבו לקבל אורו, ולכך ירדה בגרון, כי ממקום רחוק תוכל לקבל הארה. והטעם, לפי שבינה דינין מתערין מינה, לכן אין בה כח לקבל החלק של אור עתיק כמו החכמה, לכן החכמה נשארה במקומה, והבינה ירדה בגרון, עכ"ל. ועיי"ש (שער יא, פ"ח, מ"ת).

ג. גרון - בינה דא"א, כנ"ל אות ב' (ובסוד י"ס בראש עצמו הגרון הוא מלכות, עיי"ש בשער ט"ז, פ"א), נעשה כתר לאו"א, כמ"ש בעץ חיים (שער א, ענף ד) וז"ל, או"א ששיעור קומתם מהגרון דא"א, עד הטיבור דא"א, עכ"ל. וכתב שם להלן (שער טו, פ"ה) וז"ל, ב' כתרים דאו"א, הם בגרון דא"א, אשר שם הוא בחינת בינה דא"א, עכ"ל. ועיי"ש (שער טז, פ"ד. ושער יג, פ"ב, מ"ת). ובכללי מהרח"ו (כלל יז) שמ"מ כתרו גבוה מכתרה, עיי"ש.

ד. גרון - בינה דכללות, וכלשון העץ חיים (שער טז, פ"א) שם ס"ג שהוא בבינה, שהוא לעולם סוד הגרון כפי איזה בחינה שתהיה, עכ"ל. ועיין מאורי אור (אות ג', ערך גרון). ובפרטות הוא נקודת ציון שבבינה, כמ"ש שם (של"ט, דרוש יד).

ה. בבינה שבגרון בפרטות יוצא מהם אותיות אחע"ה. ושורשם ב' פעמים מ"ב, ח' תיקוני חוורתא, כמ"ש שם (שי"ג, פי"ג). ועולה פ"ד, שהוא חיבור ס"ג ואהי"ה, כמ"ש

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ 2>4>12 USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון bilvavi231@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים · הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.502.2567

02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 books2270@gmail.com